

Міністерство освіти і науки України
Українська академія друкарства
Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

**РОБОЧА ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АРХЕОГРАФІЯ”**

напрямок підготовки 02 – Культура

спеціальність 029 – Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Факультет економіки та організації книжкової справи

ЛЬВІВ – 2016

*Затверджено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та книжкової
справи*

*Української академії друкарства
(протокол № __ від __ _____ 2016 р.)*

Розробники:

канд. іст. наук, доц. Савчук Г.М.,
д-р іст. наук, проф. Пасічник М.С.,
канд. іст. наук, доц. Берест І.Р.,
ст.викл. Гірняк Г.З.,
канд. іст. наук, ст. викл. Стрельбицька С.М.,
асистент Кудряшова А.В.

Рецензент:

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи УАД, д-р іст. наук, проф. Пасічник М.С.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>02 - Культура</i>	<i>Нормативна дисципліна</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність (професійне спрямування): <i>029 – Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</i>	Рік підготовки:	
		2-й	-
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	-
		Лекції	
		<i>17 год.</i>	-
		Практичні, семінарські	
		<i>34 год.</i>	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		<i>69 год.</i>	-
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю: <i>залік, іспит</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>Магістр</i>		

Мета курсу:

Курс «Археографія» забезпечує вивчення студентами напряму підготовки «Історія» спеціалізації «Архівна справа та документознавство» теорії, методики та історії археографії в Україні на основі сучасної концепції історико-археографічних досліджень.

Завдання курсу:

– методичні:

Вироблення у студентів вмінь аналізувати й оцінювати явища та процеси розвитку історико-археографічного знання в контексті сучасної парадигми археографії, виявляти об'єктивні закономірності еволюції археографічної думки в Україні, формування базових компонентів археографічної культури українського суспільства;

– пізнавальні:

Ознайомлення студентів-істориків з сучасними теоретичними підходами до інтерпретації дисциплінарного статусу археографії, її наукових та соціальних функцій, категоріальним і термінологічним апаратом археографії, історією розвитку археографічного знання та археографічної діяльності в Україні, методикою археографічної роботи в сучасних умовах;

– практичні:

Оволодіння студентами-істориками практичними вміннями і навичками у галузі польової (евристичної), камеральної та едиційної археографії, методикою публікаторської діяльності, специфікою роботи з різними формами, типами та видами документальних публікацій, що сприятиме розвитку професійних якостей фахівця-історика.

ПРОГРАМА КУРСУ

Розділ 1 ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ АРХЕОГРАФІЇ В УКРАЇНІ

Тема 1. Теоретичні засади археографії

Еволюція поняття “археографія”. Становлення дисциплінарного статусу археографії. Предмет та об’єкт археографії на сучасному етапі. Теоретичні та практичні завдання археографії. Основні завдання археографічної практики: розробка правил і методів публікації документів, виявлення, відбір, передача текстів, складання науково-довідкового апарата, організація публікації джерел.

Структура археографії (логічний, функціональний, предметний аспекти). Теоретична та практична археографії. Польова (евристична), камеральна та едиційна археографії. Галузеві археографії.

Місце археографії у системі сучасної історичної науки, її взаємозв’язок з іншими спеціальними історичними дисциплінами. Археографія і текстологія.

Документальна публікація, її ознаки та функції. Основні етапи підготовки документальних публікацій. Класифікація археографічних видань.

Система археографічних знаків. Інформаційний інструментарій публікації. Термінологічний апарат археографії, проблеми його удосконалення на сучасному етапі.

Тема 2. Становлення вітчизняної археографічної культури (XVIII – початок XX ст.)

Витоки археографічних знань на українських землях у добу середньовіччя. Зародження вітчизняної археографічної культури, її взаємозв’язок із розвитком історичного знання. Феномен “рукописної” археографії. Вплив антикварної діяльності на розвиток археографічної практики в Україні у XVIII ст.

Становлення “журнальної” археографії в Україні наприкінці XVIII – першій половині XIX ст. Археографічні публікації у місцевій періодиці.

Організація археографічної роботи на українських землях. Діяльність Тимчасової комісії для розбору давніх актів у Києві (1843-1921). Характер, типологія, тематика документальних видань Київської археографічної комісії. Археографічна діяльність наукових товариств у Наддніпрянській Україні (ОТІС, ІТНЛ, ХІФТ, УНТ). Утворення Археографічної комісії Наукового товариства імені Т. Шевченка у Львові (1896), її склад, організація роботи, науковий доробок.

Публікаторська діяльність архівних установ України в другій половині XIX – на початку XX ст. Роль губернських вчених архівних комісій у формуванні вітчизняної археографії.

Питання теорії і практики археографії у творчій спадщині українських істориків XIX – початку XX ст.

Тема 3. Розвиток археографії в Україні у 1917-1991 рр.

Основні тенденції і напрями розвитку вітчизняної археографії у 1917-1980-х роках. Місце археографії у радянській історичній науці. Радянські археографічні публікації, їх характер, різновиди, тематика.

Археографічна діяльність наукових інституцій ВУАН, їх внесок у розробку теорії і практики української археографії. М.С. Грушевський як організатор археографічної роботи в Радянській Україні. Науковий доробок Археографічної комісії ЦАУ УСРР (1928-1932 рр.).

Особливості розвитку теорії і практики української археографії у 1940-х – 1980-х рр. Організаційна інфраструктура археографічної діяльності в Україні: академічні інституції, архівні установи, вищі навчальні заклади. Відновлення Археографічної комісії АН УРСР (1987) та розробка концепції археографічної діяльності. Республіканська археографічна нарада “Українська археографія: сучасний стан та перспективи розвитку” (Київ, грудень 1988 р.), її вплив на подальший розвиток української археографії.

Тема 4. Розвиток археографії в Україні на сучасному етапі

Особливості розвитку української археографії у пострадянський період. Співробітництво археографів України та інших країн

Розвиток інфраструктури археографічних досліджень в Україні. Інститут української археографії і джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України (1991) як координаційний центр археографічних досліджень в сучасній Україні. Діяльність відділень та наукових осередків інституту в різних регіонах України. Археографічні видання академічних установ, їх різновиди, тематика.

Археографічна діяльність архівних установ України на сучасному етапі. Характер і типологія археографічних видань державних архівів України.

Система підготовка істориків-археографів в незалежній Україні.

Актуальні проблеми розробки теорії, методології і методики археографії. Удосконалення правил публікації історичних джерел українськими археографами.

Розділ 2

МЕТОДИКА АРХЕОГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Тема 5. Науково-методичні засади підготовки археографічної публікації

Поняття теми публікації. Значення вибору теми публікації історичних джерел для їх наукового і практичного використання. Вимоги до вибору теми. Обґрунтування актуальності і новизни теми публікації.

Загальні правила та вимоги до публікації документів. Забезпечення джерелознавчої бази публікації. Визначення характеру публікації. Встановлення географічних і хронологічних меж публікації.

Вибір типу видання документів. Наукові, науково-популярні та навчальні публікації документів. Визначення складу й форми публікації документів. Вивчення джерел та літератури з теми публікації. Складання плану публікації.

Тема 6. Методика виявлення та відбору документів для публікації

Значення виявлення та відбору документів в археографії. Організація евристичного пошуку. Вивчення бібліографічних посібників, архівних довідників, наукової літератури, періодики. Принципи виявлення документів для публікації в архівних фондах і колекціях (принципи історизму, вірогідності, об'єктивності, принцип тематичного і хронологічного взаємозв'язку документів). Виявлення типового та специфічного в подіях і явищах, відображених у документах.

Особливості виявлення та відбору документів для різних типів і форм публікацій. Застосування методу зіставлення при відборі документів, визначення їх цінності та недоліків. Види співставлення. Проблеми відбору тексту документів давніх часів, особливості відбору документів нового і новітнього часів.

Етапи роботи з текстом при доборі до публікації. Відбір документів до друку, його критерії. Варіанти документів і їх редакції.

Тема 7. Методика відтворення та редагування тексту документів

Принципи наукового опрацювання тексту документів. Етапи підготовки тексту до друку. Відтворення тексту документа, правила і прийоми його передачі. Вимоги до передачі текстів: виділення головного тексту, резолюцій і позначок. Основний текст і його варіанти. Способи виділення авторських позначок.

Правила передачі загальноприйнятих скорочень, скорочених автором слів, нерозбірливих частин тексту тощо. Несправності тексту, методика їх усунення. Прийоми скороченого відтворення змісту документів: регести, ексцерпти, таблиці

Методика передачі текстів, написаних іноземними мовами. Особливості передачі текстів різних епох.

Редагування тексту рукопису як найважливіший елемент камеральної археографії. Основні вимоги до редагування рукописів документів. Наукове й літературне редагування рукопису.

Тема 8. Методика археографічного оформлення та видання документів

Інформаційний інструментарій публікації та його основні елементи – заголовки, легенда, науково-довідковий апарат. Значення археографічного оформлення документів. Види й елементи заголовків, вимоги до заголовка. Основні археографічні вимоги до позначення змісту документа. Принципи систематизації документів у виданні, її наукове значення. Контрольно-довідкові зведення (легенди). Функції легенд, їх окремих елементів.

Наукове та практичне значення довідкового апарату документальних видань. Характеристика складових науково-довідкового апарату: передмови, приміток, коментарів, покажчиків, хроніки, карт, планів, схем, діаграм, додатків, бібліографії, списку скорочень тощо. Особливості науково-довідкового апарату у різних типах публікацій.

Організація художнього та поліграфічного оформлення документального видання. Коректура рукопису майбутньої публікації.

ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ КУРСУ

І змістовний модуль

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА МЕТОДИКА АРХЕОГРАФІЇ В УКРАЇНІ

Лекційні модулі

- 1-2. Теоретичні засади археографії.
3. Становлення археографічної практики в Україні у XVIII – I половині XIX ст.
4. Розвиток археографічної практики в Україні у II половині XIX – на початку XX ст.
- 5-6. Розвиток археографії у Радянській Україні (1917-1991 рр.)
- 7-8. Теорія і практика української археографії на сучасному етапі.
9. Методика польової (евристичної) археографії.
10. Методика камеральної археографії.
11. Методика едиційної археографії.

Семінарські модулі

1. Археографія як спеціальна галузь історичної науки.
2. Зародження археографічних досліджень на українських землях.
- 3-4. Розвиток радянської археографії в Україні.
5. Українська археографія наприкінці XX – на початку XXI ст.
6. Методика археографічної роботи.

Модулі самостійної роботи

(форма контролю – атестація за результатами усного опитування)

1. Діяльність Петербурзької Академії наук з організації археографічних досліджень у Російській імперії (XVIII – початок XX ст.).
2. Петербурзька археографічна комісія, її роль у розвитку теорії і практики вітчизняної археографії.
3. Внесок російських наукових товариств XIX – початку XX ст. у публікацію джерел з історії України.
4. Документальні публікації на сторінках українських часописів другої половини XIX – початку XX ст.
5. Публікаторська діяльність архівних установ на території України у другій половині XIX – на початку XX ст.
6. Роль істпартів в організації археографічної роботи в Радянській Україні.
7. Характеристика офіційних урядових видань документів радянської доби
8. “Правила публікації документів в ССРСР” як науково-методичний посібник.
9. Система підготовка істориків-археографів в незалежній Україні.
10. Форми та напрями співробітництва археографів України та інших країн на сучасному етапі.
11. Проблеми удосконалення термінологічного апарату археографії.

- 12.Методика передавання іншомовних текстів при підготовці документальної публікації.
- 13.Методика публікації документів у скороченому вигляді.
- 14.Система археографічних знаків.
- 15.Технічне редагування рукопису перед публікацією

Підсумкова тека

(форма контролю – атестація за результатами письмового опитування)

1. Еволюція поняття “археографія” у вітчизняній науковій думці. Предмет та об’єкт археографії на сучасному етапі.
2. Функції та завдання археографії. Археографія у роботі історика.
3. Структура археографії як наукової дисципліни.
4. Місце археографії у системі гуманітарного знання. Взаємозв’язок археографії з іншими спеціальними історичними дисциплінами.
5. Документальна публікація, її ознаки та функції.
6. Класифікація археографічних видань.
7. Основні етапи підготовки документальних публікацій.
8. Система археографічних знаків. Інформаційний інструментарій публікації.
9. Витоки археографічних знань на українських землях у добу середньовіччя. Феномен “рукописної” археографії.
- 10.Вплив антикварної діяльності на розвиток археографічної практики в Україні у XVIII ст.
- 11.Становлення “журнальної” археографії в Україні. Документальні публікації в українських часописах другої половини XIX – початку XX ст.
- 12.Петербурзька археографічна комісія, її роль у розвитку теорії і практики вітчизняної археографії.
- 13.Діяльність Тимчасової комісії для розбору давніх актів у Києві (1843-1921). Видання Київської археографічної комісії, їх характер, типологія, тематика.
- 14.Внесок російських наукових товариств XIX – початку XX ст. у публікацію джерел з історії України.
- 15.Археографічна діяльність наукових товариств у Наддніпрянській Україні в XIX – на початку XX ст.
- 16.Археографічна комісія Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові, її склад, організація роботи, науковий доробок.
- 17.Роль губернських вчених архівних комісій у розвитку вітчизняної археографії.
- 18.Публікаторська діяльність архівних установ на території України у другій половині XIX – на початку XX ст.
- 19.Питання теорії і практики археографії у творчій спадщині українських істориків XIX – початку XX ст.
- 20.Основні тенденції та напрями розвитку радянської археографії в Україні (1917-1991 рр.). Місце археографії у радянській історичній науці.
- 21.Радянські археографічні публікації, їх характер, різновиди, тематика.
- 22.Археографічна діяльність наукових інституцій ВУАН, їх внесок у розробку теорії і практики української археографії.

23. Науковий доробок Археографічної комісії ЦАУ УСРР (1928-1932 рр.).
24. Роль істпартів в організації археографічної роботи в Радянській Україні.
25. Розвиток інфраструктури археографічної діяльності в Україні у 1940-1980-х рр.
26. Діяльність Археографічної комісії АН УРСР (1987-1991 рр.). Республіканська археографічна нарада 1988 р., її вплив на розвиток української археографії.
27. Особливості розвитку української археографії у пострадянський період.
28. Інститут української археографії і джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України як координаційний центр археографічних досліджень в сучасній Україні. Археографічні видання академічних установ.
29. Археографічна діяльність архівних установ в умовах незалежної України. Характер і типологія археографічних видань державних архівів.
30. Система підготовки істориків-археографів в незалежній Україні.
31. Розробка та вдосконалення правил публікації історичних джерел українськими археографами наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
32. Науково-методичні засади визначення теми, завдань і плану документальної публікації.
33. Методика виявлення документів для публікації.
34. Методика відбору документів для публікації.
35. Методика вибору тексту при підготовці документальної публікації
36. Методика передавання тексту при підготовці документальної публікації.
37. Археографічне оформлення документів у публікації.
38. Науково-довідковий апарат документальної публікації.
39. Підготовка рукопису до друку.
40. Методика публікації документів у скороченому вигляді.

Перелік літератури

Основна література

1. Добрушкин Е.М. Основы археологии: Учеб. пособие. – М., 1992
2. [Ковальский Н.П.] Археология // Специальные исторические дисциплины: Учеб. пособие / Под ред. В.А. Замлинского, М.Ф. Дмитриенко. – К., 1992. – С. 34-39.
3. Королев Г.И. Археология: Учеб. пособие. – М., 1996.
4. Леонтьева Г.А. Палеология, хронология, археология, геральдика: Учеб. пособие. – М., 2000.
5. Леонтьева Г.А., Кобрин В.Б., Шорин П.А. Вспомогательные исторические дисциплины. Учебник. – М., 2000.
6. Методическое пособие по археологии / Авт. кол.: В.А. Владыкина, З.К. Водопьянова, Ю.С. Воробьева и др.; ВНИИДАД. – Ч. 1-2. – М., 1991.
7. Селезнев М.С. Теория и практика советской археологии: Учеб. пособие. – М., 1974.
8. Хрестоматия по археологии: Учеб. пособие / Под ред. Г.Д. Костомарова. – М., 1955.
9. [Яковлев С.О.] Археология // Допоміжні історичні дисципліни: Короткий курс: Навч. посібник. – К., 1963. – С. 48-67.

Додаткова література

1. Актуальные вопросы истории, теории и методики публикации документов: Межвуз. сб. науч. ст. – М., 1981.
2. Афиани В.Ю. Начало журнальной археологии в России в XVIII в. // Археологический ежегодник за 1987 год. – М., 1988. – С. 26-34.
3. Афиани В.Ю. Становление журнальной археологии в России в первой трети XIX в. // Археологический ежегодник за 1989 год. – М., 1990. – С. 28-37.
4. Бельчиков Н.Ф. Теория археологии. – М.-Л., 1929.
5. Борзяк Г.В. Національна архівна спадщина України та державний реєстр «Археологічна україніка». Архівні документальні ресурси та науково-інформаційні системи. – К., 1995.
6. Бутич І. Археологічна діяльність Володимира Антоновича // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археологічної комісії. – К., 1997. – С. 206-234.
7. Бутич І.Л. Література до історії української археології // Історичні джерела та їх використання. – К., 1968. – Вип. 3. – С. 161-176.
8. Валк С.Н. Избранные труды по археологии. – СПб., 1991.
9. Валк С.Н. Советская археология. – М.-Л., 1948.
10. Верба І. Археологічна діяльність Н.Д. Полонської-Василенко // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археологічної комісії. – К., 1997. – С. 382-407.
11. Верба І.В. Олександр Оглоблин – архівіст та археограф (Київський та Львівський періоди) // Дніпропетровський історико-археологічний збірник. – Дніпропетровськ, 1997. – Вип. 1. – С. 239-254.
12. Видання Археологічної комісії й Інституту української археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України. 1988-1998 // Український археологічний щорічник. – К., 1999. – Вип. 3/4. – С. 714-741.
13. Видання державних архівних установ України. 1925-2000: Бібліогр. покажчик. – К., 2001.
14. Видання Інституту української археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України за 1999-2002 роки // Український археологічний щорічник. – К.-Нью-Йорк, 2002. – Вип. 7. – С. 527-536.
15. Водотика С. Археологічна діяльність наукових товариств 1920-х років // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археологічної комісії. – К., 1997. – С. 94-103.
16. Водотика С. Михайло Грушевський і діяльність Археологічної комісії ВУАН // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археологічної комісії. – К., 1997. – С. 295-310.

17. Водотика С.Г. Михайло Грушевський і українська археографія 1920-х років // Українське архівознавство: історія, сучасний стан та перспективи: Наук. доп. Всеукр. конф. (19-20 лист. 1996 р.): В 2-х ч. – К., 1997. – Ч. 1. – С. 173-176.
18. Войцехівська І.Н. Проблеми археографії у творчості В.С. Іконнікова // Український археографічний щорічник. – К., 1999. – Вип. 3/4. – С. 50-55.
19. Ворончук І. Археографічна діяльність та історичні погляди І.П. Новицького // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 142-161.
20. Ворончук І. Роль М.Ф. Владимирського-Буданова в розвитку української археографічної традиції та архівної практики // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 111-121.
21. Всеукраїнська нарада «Українська археографія сьогодні: проблеми і перспективи» // Архіви України. – 1993. – № 1-3. – С. 10-15.
22. Гирич І.Б., Ляхоцький В.П. Археографічне опрацювання епістолярної спадщини українських громадських і політичних діячів кінця ХІХ – першої третини ХХ ст. // Архіви України. – 1995. – № 4-6. – С. 81-88.
23. Гирич І.Б., Ляхоцький В.П. Видання україномовних епістолярних джерел кінця ХІХ – середини ХХ ст.: Метод. рекомендації. – К., 2000.
24. Глебова І. Археографія: попытка определения дисциплінарного статусу // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. – К., 2005. – Вип. 7. – С. 58-92.
25. Грімстед П. Археографія в тіні імперської політики: Київська археографічна комісія та утворення Київського центрального архіву давніх актів // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 11-33.
26. Дашкевич Я. Львівська академічна археографія // Український археографічний щорічник. – К., 2002. – Вип. 7. – С. 55-67.
27. Дмитрієнко М.Ф. Археографічна робота в АН УРСР // Український історичний журнал. – 1969. – № 3. – С. 27-33.
28. Добрушкін Е.М. История отечественной археографии: Современные проблемы и задачи изучения. – М., 1989.
29. Добрушкін Е.М. О некоторых вопросах изучения терминологии и истории археографии // Археографический ежегодник за 1987 год. – М., 1988. – С. 92-102.
30. Документальные памятники: выявление, учет, использование: Учеб. пособие / Под ред. С.О. Шмидта. – М., 1988.
31. Дубровіна Л.А. Українська рукописна книга як об'єкт кодикології та камеральної археографії // Український археографічний щорічник. – К., 1992. – Вип. 1. – С. 59-70.
32. Едиційна археографія в Україні у ХІХ – ХХ ст.: Плани, проекти, програми видань / Відп. ред. П.С. Сохань. – К., 1993. – Вип. 1. – 230 с.
33. Ємець О. Археографічна діяльність І.М. Каманіна // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 168-178.
34. Журба О.І. Журнальний період становлення української археографії (Харківські журнали 10-20-х рр. ХІХ ст.) // Архіви України. – 2002. – № 1-3. – С. 55-73.
35. Журба О.І. Журнальний період становлення української археографії (Харківські альманахи 30-40-х рр. ХІХ ст.) // Архіви України. – 2003. – № 4-6. – С. 24-49.
36. Журба О. Київська археографічна комісія, 1843-1921: Нарис історії і діяльності. – К., 1993.
37. Журба О. Проблеми та перспективи дослідження діяльності Київської археографічної комісії // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 34-50.
38. Журба О.І. Становлення історико-археографічних досліджень у Новоросії та Херсонській губернії // Південний архів. Історичні науки: Зб. наук. пр. – Херсон, 2003. – Вип. 10. – С. 21-31.
39. Журба О.І. Становлення української археографії: люди, ідеї, інституції. – Дн., 2003.

40. Журба О. Теоретичні проблеми української археографії // Україна модерна. – К.-Львів, 2005. – Число 9. – С. 152-172.
41. Журба О.І., Абросимова С.В. Археографічна діяльність Катеринославської ученої архівної комісії // Український археографічний щорічник. – К., 1992. – Вип. 1. – С. 34-47.
42. Зимин А.А. Методика издания древнерусских актов. – М., 1959.
43. Ісаєвич Я.Д. Українська археографія в XVII – XVIII ст. // Історичні джерела та їх використання. – К., 1964. – Вип. 1. – С. 174-188.
44. Історія української археографії: Персоналії / За ред. Г.В. Боряка. – К., 1993-1996. – Вип. 1-4.
45. История советской археографии: Учеб. пособие: В 6 вып. / Под ред. М.С. Селезнева. – М., 1966-1967.
46. Капраль М. Археографічна діяльність Михайла Грушевського у львівський період життя (1894-1914) // Михайло Грушевський і львівська історична школа: Матеріали конференції (Львів, 24-25 жовтня 1994 р.). – Нью-Йорк-Львів, 1995. – С. 166-173.
47. Капраль М.М. Археографічна комісія Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові // Український археографічний щорічник. – К., 1999. – Вип. 3/4. – С. 56-76.
48. Каштанов С.М. Актовая археография. – М., 1998.
49. Каштанов С.М. О предмете и объекте археографии (Некоторые замечания по поводу статьи В.П.Козлова) // Отечественные архивы. – 2002. – №3. – С.59-64
50. Ковальчук О. Особливості археографії в першій половині XIX ст. // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. – К., 2006. – Вип. 8. – С. 133-141.
51. Ковальчук О. Роль археографії й джерелознавства у формуванні політичних стратегій суспільства (період романтизму) // Південний архів. Історичні науки: Зб. наук. пр. – Херсон, 2006. – Вип. 21. – С. 7-13.
52. Козлов В.П. Направления и формы собирания письменных источников в России в конце XVIII – первой четверти XIX вв. // Археографический ежегодник за 1987 год. – М., 1988.
53. Козлов В.П. Российская археография в конце XVIII – первой четверти XIX века. – М., 1999.
54. Козлов В.П. Теоретические основы археографии с позиций современности // Отечественные архивы. – 2001. – № 1. – С. 10-33.
55. Козлов О.Ф. Классификация или типология документальных изданий? // Издание исторических документов в СССР: Сб. науч. тр. – М., 1989. – С. 23-39.
56. Корнева И.И., Тальман Е.М., Эпштейн Д.М. История археографии в дореволюционной России. – М., 1969.
57. Королев Г.И. Иностранные интерпретации статуса теории и методики издания исторических источников // Археографический ежегодник за 1989 год. – М., 1990. – С. 38-49.
58. Кудрявцев И.И. Некоторые вопросы археографической культуры документальных изданий 90-х годов // Отечественные архивы – 1999. – № 5. – С. 12-17.
59. Литвак Б.Г. Археография и историческое исследование // Археографический ежегодник за 1992 год. – М., 1994. – С. 3-10.
60. Маврін О. Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського Національної Академії наук України // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 2005. – Т. 13. – С. 163-165.
61. Матеріали Ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії (Київ, Седнів, 18-21 жовтня 1993 р.). – К., 1997. – 426 с.
62. Матяш І.Б., Папакін Г.В. Видавнича діяльність архівних установ // Нариси історії архівної справи в Україні. – К., 2002. – С. 581-586.
63. Нестерович Ю.В. К вопросу о предмете археографии и типологии документальных публикаций // Отечественные архивы. – 2002. – №3. – С.64-66.
64. Оснач В.С. Семінар з питань археографії // Архіви України. – 1995. – № 4-6. – С. 122-124.
65. Папакін Г.В. Діяльність Археографічної комісії ЦАУ // Нариси історії архівної справи в Україні. – К., 2002. – С. 390-398.
66. Папакін Г. Розвиток архівознавства і документознавства в Національній Академії наук України: науково-інформаційна та едиційна діяльність Інституту рукопису та Інституту

- архівознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (1992-2005) // Архіви України. – 2005. – № 5-6. – С. 23-31.
67. Папакін Г. Розробка теоретичних питань української археографії в діяльності Археографічної комісії ЦАУ УСРР (1929-1930 рр.) // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 1996. – Т. 1. – С. 53-61; К., 1999. – Т. 4. – С. 72-76.
 68. Папакін Г. Традиції Київської археографічної комісії у діяльності Археографічної комісії Укрцентрархіву (1928-1932) // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 123-135.
 69. Передача текстів документів і пам'яток: Метод. рекомендації за матеріалами наук-метод. наради, квітень 1990 р. / АН УРСР, Археографічна комісія та ін. – К., 1990.
 70. Поздеева И.В. Комплексные археографические экспедиции: цели, методика, принципы организации // История СССР. – 1978. – № 2. – С. 103-115.
 71. Поздеева И.В. Полевая археография: некоторые проблемы практики и теории // Вопросы истории. – 1986. – № 7. – С. 17-32.
 72. Правила издания исторических документов в СССР. – М., 1990.
 73. Прилепішева Ю.А. Археографічна діяльність архівних установ // Нариси історії архівної справи в Україні. – К., 2002. – С. 492-510.
 74. Прилепішева Ю.А. З історії підготовки міжреспубліканських та міжнародних збірників документів (кінець 50-х – початок 80-х рр.) // Архіви України. – 1998. – № 1-6. – С. 93-102.
 75. Прилепішева Ю.А. Участь українських археографів у вдосконаленні нормативної бази публікації документів ДАФ СРСР (1946-1991) // Архіви України. – 1999. – № 1-6. – С. 82-100.
 76. Пушкарев Л.Н. О предмете, методе и задачах археографии // Советские архивы. – 1976. – № 1. – С. 75-80.
 77. Радзивілл О. Археографічна діяльність В.С. Іконнікова // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 234-244.
 78. Радянські видання документальних матеріалів з історії України (1917-1968): Бібліогр. покажчик. – К., 1970.
 79. Ржеутський В.В. Археографічна діяльність та джерелознавчі праці І.П. Крип'якевича // Південний архів. Історичні науки: Зб. наук. пр. – Херсон, 2002. – Вип. 8. – С. 59-68.
 80. Савенок Л. Український історик і археограф Віктор Романовський // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 334-349.
 81. Савченко М. З історії археографічної практики академічних і архівних установ України повоєнних років // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 1999. – Т. 4. – С. 79-81.
 82. Селезнев М.С. Документальная публикация как историко-археографическое понятие // Отечественные архивы. – 1992. – № 3. – С. 31-37.
 83. Селезнев М.С. Текстология и ее роль в советской археографии: Учеб. пособие. – М., 1977.
 84. Советская археография в период развитого социализма. 1960-1980 гг.: Учеб. пособие. – М., 1983.
 85. Современные проблемы советской археографии (к итогам дискуссии в журнале «Советские архивы» // Советские архивы. – 1979. – № 6. – С. 3-10.
 86. Софинов П.Г. Из истории русской дореволюционной археографии: Краткий очерк. – М., 1957.
 87. Сохань П.С. Археографічна робота в Україні: проблеми і перспективи // Вісник Академії наук України. – 1993. – № 6. – С. 49-55.
 88. Сохань П.С. Стан і перспективи розвитку української археографії // Український археографічний щорічник. – К., 1992. – Вип. 1. – С. 9-18.
 89. Сохань П.С. Українська археографія та джерелознавство: здобутки, проблеми, перспективи // Пам'ять століть. – 2001. – № 2. – С. 11-19.
 90. Степанский А.Д. Археографическая база и археографический фонд исторической науки // Советские архивы. – 1991. – № 1. – С. 41-44.

91. Степанский А.Д. Археография: термин, объект, предмет // Отечественные архивы. – 1996. – № 3. – С. 16-25.
92. Степанский А.Д. Развитие отечественной археографической мысли в 1990-е гг. // Вестник архивиста. – 1999. – № 4/5. – С. 214-226.
93. Страшко В. Правила передачі тексту кириличних документів XVI – XVIII ст. дипломатичним і популярними методами та рекомендації до застосування цих правил у виданнях наукового і науково-популярного типів ГАУ України: Проект. – К., 1992.
94. Теоретические основы археографии с позиций современности: Материалы дискуссии. – М., 2003.
95. Українська археографія: Сучасний стан та перспективи розвитку: Тези доп. респ. наради (грудень 1988 р.). – К., 1988.
96. Хевролина В.М. К вопросу о термине «археография» // Советские архивы – 1978. – № 2. – С. 51-55.
97. Хмарський В.М. Внесок Одеського товариства історії та старожитностей у становлення археографії на Півдні України // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. – Дніпропетровськ, 2001. – Вип. 2. – С. 351-380.
98. Хмарський В.М. З історії розвитку археографії на Півдні України: Аполлон Скальковський // Записки історичного факультету Одеського університету. – Одеса, 1998. – Вип. 6. – 318 с.
99. Черных В.А. Еще раз об объекте и предмете археографии // Отечественные архивы. – 2001. – № 3. – С. 24-28.
100. Черных В.А. О предмете археографии и ее месте в кругу смежных научных дисциплин // Советские архивы. – 1976. – № 6. – С. 46-53.
101. Чугаев Д.А. Археография и источниковедение. – М., 1969.
102. Шмидт С.О. Археография. Архивоведение. Памятниковедение: Сб. ст. – М., 1997.
103. Шурляков С. Археографічна діяльність В.Л. Модзалевського // Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії. – К., 1997. – С. 354-365.
104. Эпштейн Д.М. История археографии дореволюционной России (период капитализма): Учеб. пособие. – М., 1979.
105. Эпштейн Д.М. Советская археография в период построения социализма. 1917 – середина 1930-х гг.: Учеб. пособие. – М., 1980.
106. Ювілейна наукова конференція «Київська археографічна комісія: історія, спадщина, традиції» // Архіви України. – 1993. – № 4-6. – С. 67-69.
107. Яковлев С.О. Українська радянська археографія. – К., 1965.

Таблиця переводу оцінок

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінка за національною шкалою	Залік за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	5 (відмінно)	Залік	A
86-89	5 (відмінно)		B
71-85	4 (добре)		C
61-70	3 (задовільно)		D
60	3 (задовільно)		E
35-59	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	Незалік	FX
1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом		F

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів з курсу «Археографія»

- А 5 (відмінно) Студент має глибокі, системні знання з усього навчального курсу, повною мірою володіє термінологією, вільно орієнтується у проблемах дисципліни, бере активну участь в обговоренні ключових питань археографії. Вміє аналізувати й оцінювати явища та процеси розвитку історико-археографічного знання в контексті сучасної парадигми археографії, виявляти об'єктивні закономірності еволюції археографічної думки в Україні, базові компоненти археографічної культури українського суспільства; оволодів практичними вміннями і навичками у галузі польової (евристичної), камеральної та едиційної археографії, методикою публікаторської діяльності.
- В 4,5 (добре) Студент має ґрунтовні знання з усього навчального курсу, може їх застосовувати для самостійного вирішення конкретних питань з дисципліни, добре володіє термінологією, оволодів основними практичними вміннями і навичками у галузі польової (евристичної), камеральної та едиційної археографії, методикою публікаторської діяльності.
- С 4 (добре) Студент повністю знає програмний матеріал з усього навчального курсу, володіє термінологією, орієнтується у базових проблемах дисципліни, обізнаний із специфікою окремих її напрямів, але не виявляє творчого підходу й достатньої самостійності при розгляді дискусійних питань, обмежений матеріалом підручника; володіє основними практичними вміннями і навичками у галузі польової (евристичної), камеральної та едиційної археографії, методикою публікаторської діяльності.
- Д 3,5 (задовільно) Студент загалом знає програмний матеріал з навчального курсу, оперує базовими термінами, має загальні уявлення про археографію, її специфіку, але чітко не усвідомлює логіку програмного матеріалу, допускає неточності у визначенні понять, помиляється при виконанні практичних завдань у галузі польової (евристичної), камеральної та едиційної археографії та застосуванні методики публікаторської діяльності.
- Е 3 (задовільно) Студент орієнтується в основних питаннях навчального курсу, але його знання про дисципліну мають загальний поверховий характер. Достатній понятійний апарат не сформовано, наявні значні прогалини в теоретичній підготовці, ключові питання археографії пояснюються на побутовому рівні.
- FX 2 (незадовільно) з можливістю повторного складання Студент має фрагментарні знання про археографію, не володіє термінологією, не вміє послідовно викласти програмний матеріал. Уявлення про окремі напрями дисципліни не сформовані. Студент не орієнтується у наявній літературі з курсу.
- Ф 1 (незадовільно) Студент не працював в аудиторії з викладачем або самостійно, що не дозволяє виявити рівень його знань, умінь та навичок.
- з
обов'язковим
повторним
вивченням
дисципліни